

دیدگاه مردم درباره سودآوری بازارهای مالی

مقایسه نتایج ۱۵ موج پیمایش

از آبان سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت سال ۱۴۰۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان گزارش:

دیدگاه مردم درباره سودآوری بازارهای مالی:
مقایسه نتایج ۱۵ موج پیمایش از آبان ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴

نام دفتر:
افکارسنجی ملت

تهیه و تدوین کننده:
زهرا سادات مشکانی فراهانی
فاطمه امیری شاد

ناظران علمی:
وحید کشافی نیا
محمد جواد بادین فکر
سعید آجورلو

همکاران:
محمد رضا عبداللہی (دفتر مطالعات اقتصادی)
حمیدہ شہبازی، مہدی صادقیہا، زہرا ریاضیات، حورا حیدری دولابی،
فاطمہ مقصودی، لیلا اسدالہی و مہدیہ اکبری (افکارسنجی ملت)

واژه‌های کلیدی:
۱. افکارسنجی
۲. وضعیت اقتصادی کشور
۳. بازارهای سودآور
۴. مسکن
۵. خودرو

فهرست مطالب

چکیده.....	۶	بخش چهارم: احتمال خرید مسکن در یک سال آینده.....	۱۷
مقدمه.....	۷	نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴.....	۱۷
معرفی پیمایش.....	۸	مقایسه نتایج ۴ سال اخیر.....	۱۸
ویژگی های جمعیت شناختی آخرین نمونه.....	۹	بخش پنجم: احتمال تعویض مسکن از سوی مالکان در یک سال آینده.....	۱۹
بخش اول: بازارهای سودآور در یک سال گذشته.....	۱۰	نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴.....	۱۹
نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴.....	۱۰	مقایسه نتایج ۴ سال اخیر.....	۱۹
مقایسه نتایج ۴ سال اخیر.....	۱۱	بخش ششم: احتمال خرید خودرو در یک سال آینده.....	۲۰
بخش دوم: بازارهای سودآور در سه ماه آینده.....	۱۲	نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴.....	۲۰
نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴.....	۱۲	مقایسه نتایج ۴ سال اخیر.....	۲۱
مقایسه نتایج ۴ سال اخیر.....	۱۳	بخش هفتم: احتمال تعویض خودرو از سوی صاحبان خودرو در یک سال آینده.....	۲۲
بخش سوم: بازارهای سودآور در ۱۲ ماه آینده.....	۱۴	نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴.....	۲۲
نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴.....	۱۴	مقایسه نتایج ۴ سال اخیر.....	۲۲
مقایسه نتایج ۴ سال اخیر.....	۱۵	سوالات پرسش نامه.....	۲۳
مقایسه نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مختلف در گذشته و آینده.....	۱۶		

فهرست اشکال

شکل ۱. نمودار ویژگی های جمعیت شناختی آخرین نمونه.....	۹
شکل ۲. نمودار بازارهای سودآور در یک سال گذشته.....	۱۰
شکل ۳. نمودار روند فصلی نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مالی در یک سال گذشته.....	۱۱
شکل ۴. نمودار بازارهای سودآور در سه ماه آینده.....	۱۲
شکل ۵. نمودار روند فصلی نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مالی در سه ماه آینده.....	۱۳
شکل ۶. نمودار بازارهای سودآور در ۱۲ ماه آینده.....	۱۴
شکل ۷. نمودار روند فصلی نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مالی در یک سال آینده.....	۱۵
شکل ۸. نمودار مقایسه نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مختلف در سه مقطع زمانی.....	۱۶
شکل ۹. نمودار احتمال خرید مسکن در یک سال آینده.....	۱۷
شکل ۱۰. نمودار روند فصلی احتمال خرید مسکن در یک سال آینده.....	۱۸
شکل ۱۱. نمودار احتمال تعویض مسکن از سوی مالکان در یک سال آینده.....	۱۹
شکل ۱۲. نمودار روند فصلی احتمال تعویض مسکن در یک سال آینده.....	۱۹
شکل ۱۳. نمودار احتمال خرید خودرو در یک سال آینده.....	۲۰
شکل ۱۴. نمودار روند فصلی احتمال خرید خودرو در یک سال آینده.....	۲۱
شکل ۱۵. نمودار احتمال تعویض خودرو از سوی صاحبان خودرو در یک سال آینده.....	۲۲
شکل ۱۶. نمودار روند فصلی احتمال تعویض خودرو در یک سال آینده.....	۲۲

دیدگاه مردم درباره سودآوری بازارهای مالی:

مقایسه نتایج ۱۵ موج پیمایش

از آبان ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴

چکیده

افکارسنجی ملت وابسته به مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، سنجش شاخص‌های اقتصادی انتظارات تورمی و اعتماد مصرف‌کننده را به صورت فصلی و در ماه میانی هر فصل اجرا می‌کند. این پروژه تاکنون در ۱۵ موج اجرا شده که افکارسنجی حاضر، پانزدهمین اجراست و در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ انجام شده است. در همه پیمایش‌های مربوط به این پروژه تعداد ۱۰۷۰ نمونه به روش تلفنی در مقیاس ملی گردآوری شده است. جامعه آماری این پیمایش‌ها، همه شهروندان ۱۸ سال و بیشتر در مراکز استان‌های کشور هستند. هدف از این پروژه بررسی دیدگاه مردم درباره بازارهای مالی است.

اهم نظرات کل پاسخگویان به شرح زیر است:

* مقایسه نتایج ۱۵ موج پیمایش نشان می‌دهد چه در نگاه به گذشته و چه در نگاه به آینده، از درصد فراوانی کسانی که به سودآوری «زمین و مسکن» و «خودرو» معتقدند کاسته شده و بر درصد کسانی که «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» را سودآورتر می‌دانند، افزوده شده است.

* درصد افرادی که احتمال خرید مسکن یا احتمال خرید خودرو در یک سال آینده برایشان صفر است، در پیمایش‌ها از اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۱ به بعد کم‌وبیش یکسان است.

* درصد افرادی که احتمال خرید مسکن یا احتمال خرید خودرو در یک سال آینده برایشان صفر است، در پیمایش‌ها از اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۱ به بعد کم‌وبیش یکسان است.

* ۶۲/۴ درصد از افراد جامعه، در اردیبهشت ۱۴۰۴ معتقد بودند بازار «سکه و طلا» در یک سال گذشته سودآورتر بوده است.

* اگرچه ۲۳/۹ درصد معتقدند در یک سال آینده سرمایه‌گذاری در بازار «زمین و مسکن» سود بیشتری به همراه خواهد داشت، اما به طور کلی بازار «زمین و مسکن» بیشترین افت سودآوری را از نظر مردم طی سه سال گذشته تجربه کرده است.

۱. مقدمه

به موازات تغییرات اقتصادی کشور، نگرش مردم به متغیرهای اقتصادی و انتظار آنان از بازارهای مالی مختلف، تغییر می‌یابد. با تغییر نگرش، رفتار مردم در بازار نیز تغییر می‌کند. این تغییر رفتار، می‌تواند تأثیر بسزایی در اقتصاد کلان کشور داشته باشد. از این رو، شناخت رفتار احتمالی مردم در وضعیت اقتصادی فعلی و پیشرو، می‌تواند اطلاعات ارزشمندی را در اختیار تصمیم‌گیران، سرمایه‌گذاران و فعالان بازارهای مالی قرار دهد.

بازارهای مالی به‌عنوان یکی از ارکان حیاتی اقتصاد شناخته می‌شوند و عملکرد آنها به‌طور مستقیم بر رشد اقتصادی، تخصیص منابع و رفاه عمومی تأثیر می‌گذارد. یکی از عوامل مهمی که به‌ندرت در تحلیل‌ها گنجانده می‌شود، ادراک و نگرش مردم نسبت به این بازارهاست، چرا که باورها، احساسات و تصورات عمومی از بازارهای مالی می‌تواند نقش بسیار مهمی در رفتارهای سرمایه‌گذاران، تصمیم‌گیری‌های مالی و روندهای بازار ایفا کند. برای این منظور، مرکز افکارسنجی ملت با همکاری دفتر مطالعات اقتصادی مرکز پژوهش‌های مجلس از سال ۱۴۰۰ اقدام به سنجش شاخص‌های اعتماد مصرف‌کننده و انتظارات تورمی کرده که سنجش بازارهای مالی سودآور از نگاه مردم در بخشی از این پروژه سنجیده می‌شود. ادراک مردم از سودآوری بازارهای مختلف مالی اعم از مسکن، طلا، ارز، خودرو، بورس، رمز ارزها و سپرده‌های بانکی و همچنین احتمال خرید و تعویض مسکن و خودرو توسط آنها در این بررسی آمده است.

این پروژه از آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ به‌صورت فصلی در ۱۵ موج اجرا شده است و ادامه دارد. در این گزارش علاوه‌بر مقایسه نتایج همه ۱۵ موج اجرا شده، نتایج آخرین موج که داده‌های آن در بازه زمانی ۱۳ تا ۲۲ اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ گردآوری شده، ارائه می‌شود. امید است این سلسله گزارش‌ها از طریق ارائه تصویر کلی از نگرش جامعه به متغیرهای کلان اقتصادی، در سطوح مختلف قانونگذاری و سیاستگذاری مفید واقع شوند.

زمان گردآوری داده‌ها: اواسط هر فصل از سال.

جامعه آماری پیمایش: همه افراد ۱۸ سال و بیشتر در مراکز استان‌های کشور.

شیوه نمونه‌گیری: نمونه‌گیری تصادفی ساده متناسب با جمعیت به نحوی که جمعیت مراکز استان‌های کشور پوشش داده شده است.

اندازه نمونه: براساس فرمول کوکران با حداکثر خطای ۳ درصد و

اطمینان ۹۵ درصد برابر با ۱۰۷۰ محاسبه شده است.

ابزار گردآوری داده: پرسش‌نامه محقق ساخته.

از دو پرسش‌نامه استاندارد بین‌المللی یعنی شاخص انتظارات

تورمی و اعتماد مصرف‌کننده استفاده شده است.

شیوه گردآوری: مصاحبه تلفنی توسط پرسشگر.

ابزار تحلیل داده: نرم‌افزارهای Excel و SPSS۲۶.

ملاحظات درباره گزارش

* ممکن است در برخی شکل‌ها، به دلیل گرد کردن اعداد، جمع مقادیر بیشتر یا کمتر از ۱۰۰ باشد.

* در مواردی که درصد فراوانی گزینه «نمی‌دانم / بی‌پاسخ» کوچکتر یا مساوی عدد ۱ است، گزینه مذکور در شکل نمایش داده نشده است. بنابراین، جمع درصد فراوانی گزینه‌ها در این شکل‌ها، کمتر از عدد ۱۰۰ است.

* در حین گردآوری داده‌ها، گزینه‌های «سایر»، «نمی‌دانم» و «بی‌پاسخ» برای پاسخ‌گو خوانده نشده است. این گزینه‌ها و سایر گزینه‌هایی که به صورت موردی در سؤالات برای پاسخ‌گو خوانده نمی‌شود، با رنگ خاکستری در شکل‌ها نمایش داده می‌شوند.

* در تمام جداول متقاطع، موارد «سایر»، «بی‌پاسخ» و «نمی‌دانم» از تحلیل آماری حذف شده‌اند.

* در گزارش، پانویس $P\text{-value} < 0.05$ به معنای این است که آزمون آماری خی-دو پیرسون^۱ یا سایر آزمون‌های انجام شده به اقتضای متغیر مورد نظر و هدفی که دنبال می‌شود، معنادار شده است.

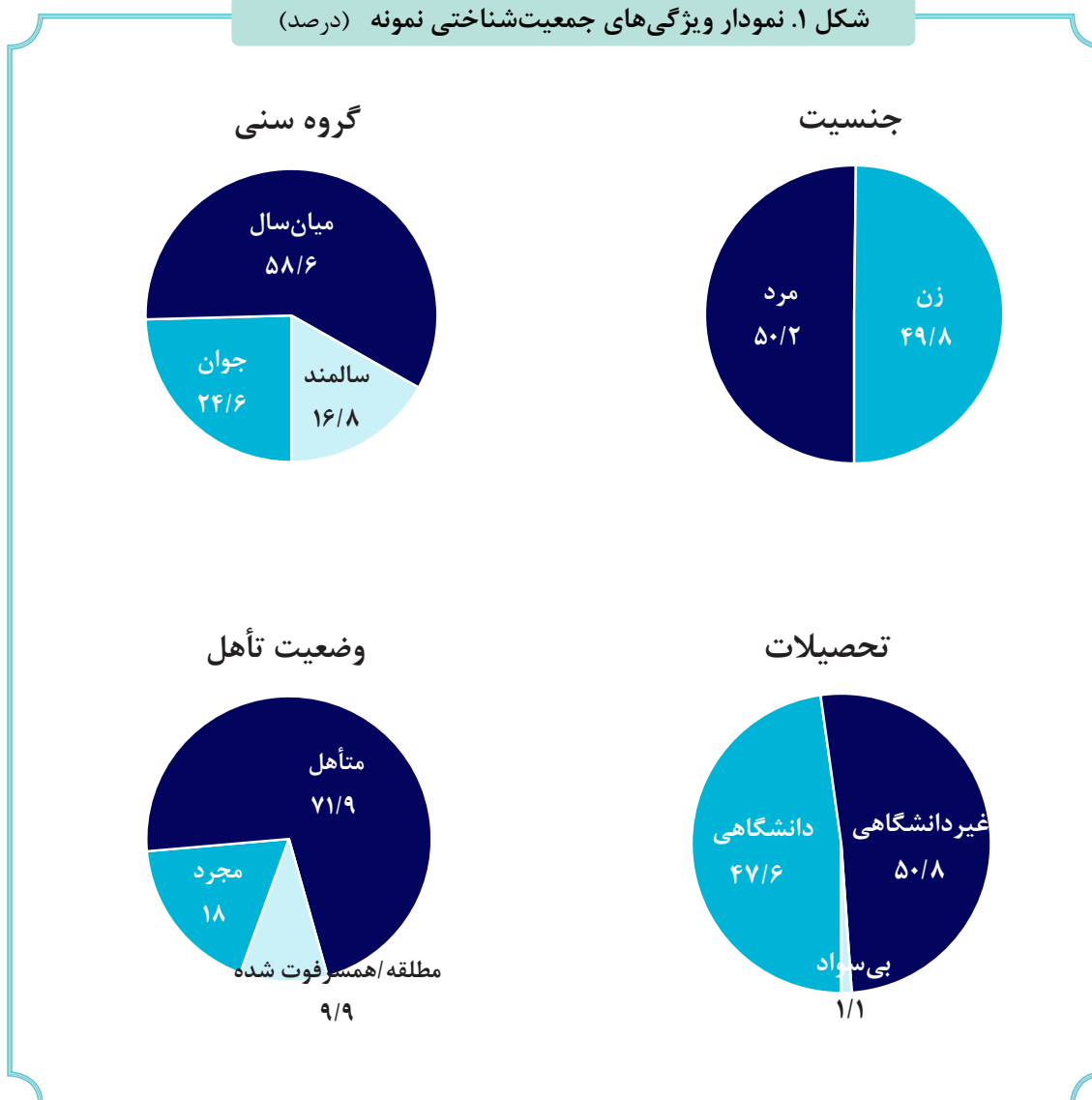
* این پروژه تاکنون در ۱۵ مقطع زمانی به ترتیب آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ (موج اول)، بهمن‌ماه سال ۱۴۰۰ (موج دوم)، اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ (موج سوم)، مردادماه سال ۱۴۰۱ (موج چهارم)، آبان‌ماه سال ۱۴۰۱ (موج پنجم)، بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱ (موج ششم)، اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۲ (موج هفتم)، مردادماه سال ۱۴۰۲ (موج هشتم)، آبان‌ماه سال ۱۴۰۲ (موج نهم)، بهمن‌ماه سال ۱۴۰۲ (موج دهم)، اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۳ (موج یازدهم)، مردادماه سال ۱۴۰۳ (موج دوازدهم)، آبان‌ماه سال ۱۴۰۳ (موج سیزدهم)، بهمن‌ماه سال ۱۴۰۳ (موج چهاردهم) و اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ (موج پانزدهم) اجرا شده است. در هر بخش ابتدا نتایج پیمایش آخر و سپس مقایسه نتایج همه پیمایش‌های این چهار سال گزارش شده است.

۳. ویژگی‌های جمعیت شناختی آخرین نمونه

- ۵۰/۲ درصد از پاسخ‌گویان مرد و ۴۹/۸ درصد زن هستند.
- ۲۴/۶ درصد در بازه سنی ۱۸ تا ۳۵ سال (جوان)، ۵۸/۶ درصد در بازه سنی ۳۶ تا ۶۰ سال (میان سال) و ۱۶/۸ درصد در بازه سنی بیش از ۶۰ سال (سالمند) قرار دارند.
- ۴۷/۶ درصد دارای تحصیلات دانشگاهی، ۵۰/۸ درصد دارای تحصیلات غیردانشگاهی و ۱/۱ درصد نیز بی‌سواد هستند.^۱
- ۷۱/۹ درصد از پاسخ‌گویان متأهل و ۱۸ درصد مجرد هستند. همچنین، ۹/۹ درصد مطلقه بوده یا همسرشان فوت شده است.

شکل ۱. نمودار ویژگی‌های جمعیت‌شناختی نمونه (درصد)

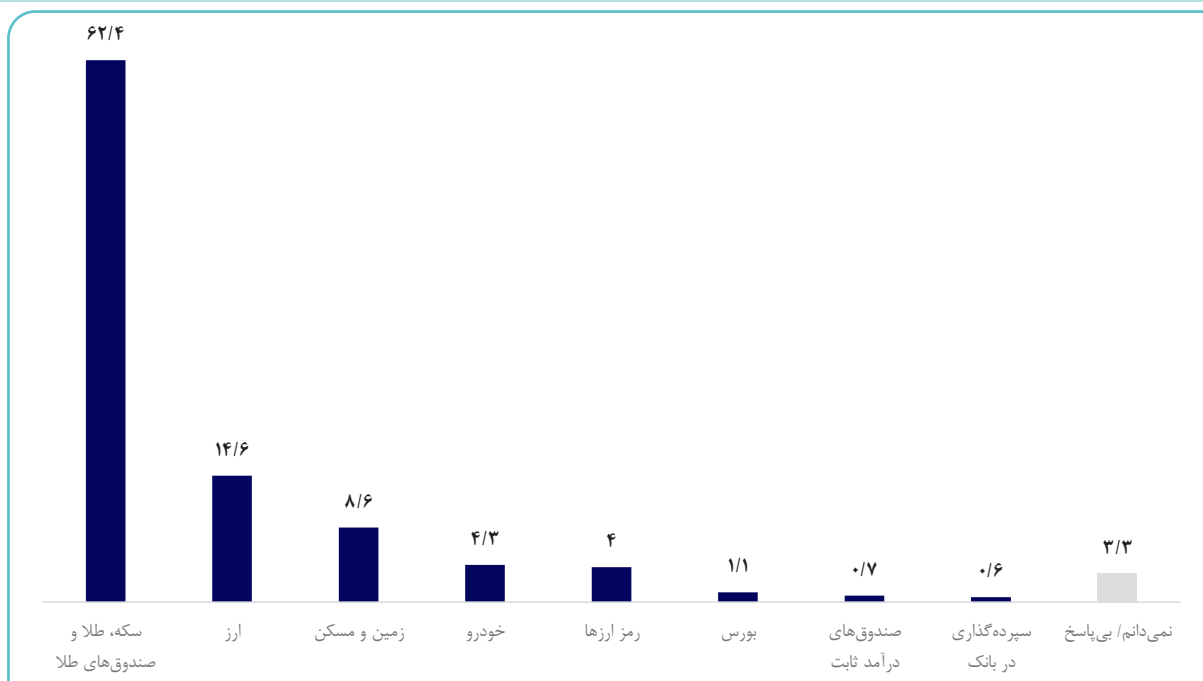
۱. گروه غیردانشگاهی شامل افراد با تحصیلات ابتدایی، راهنمایی، دبیرستان، دیپلم و پیش‌دانشگاهی و گروه دانشگاهی شامل افراد با تحصیلات فوق‌دیپلم، لیسانس، فوق‌لیسانس، دکتری و حوزوی است.

۴. بخش اول: بازارهای سودآور در یک سال گذشته

نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴

از پاسخ‌گویان سؤال شده است «به نظر شما کدام بازار در یک سال گذشته سود بیشتری داشته است؟» ۶۲/۴ درصد از پاسخ‌گویان بازار «سکه، طلا و صندوق‌های طلا»، ۱۴/۶ درصد بازار «ارز» و ۸/۶ درصد بازار «زمین و مسکن» را در یک سال گذشته سودآورتر دانسته‌اند. سایر نظرات پاسخ‌گویان در شکل زیر قابل مشاهده است.

شکل ۲. نمودار بازارهای سودآور در یک سال گذشته (درصد)

مطابق با نتایج آماری پیمایش اجرا شده در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴،

- * افرادی که تحصیلات دانشگاهی دارند در مقایسه با سایر گروه‌های تحصیلی بیشتر باور دارند که «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» سودآورترین بازار مالی در یک سال گذشته بوده است (۷۰/۲ درصد از افراد با تحصیلات دانشگاهی، ۶۱/۴ درصد از افراد با تحصیلات دیپلم و ۵۷/۹ درصد از افراد با تحصیلات زیردیپلم). علاوه بر این، افرادی که تحصیلات دانشگاهی دارند در مقایسه با سایر گروه‌های تحصیلی کمتر باور دارند «ارز» سودآورترین بازار مالی در یک سال گذشته بوده است (۱۰/۷ درصد از افراد با تحصیلات دانشگاهی، ۱۹/۳ درصد از افراد با تحصیلات دیپلم و ۱۸/۷ درصد از افراد با تحصیلات زیردیپلم).
- * شاغلان بخش دولتی بیشتر از دیگران به سودآوری «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» و کمتر از سایرین به سودآوری «ارز» و «زمین و مسکن» در یک سال گذشته معتقدند.
- * با افزایش متوسط درآمد ماهیانه خانوار، بازار «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» توسط افراد بیشتری و بازار «ارز» توسط افراد کمتری سودآور ارزیابی شده است.

مقایسه نتایج ۴ سال اخیر

مقایسه آماری ۱۵ موج پیمایش اجرا شده حاکی از آن است که:^۱

* از آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴، درصد افرادی که معتقدند بازار «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» سودآور بوده، به میزان قابل توجهی افزایش یافته است (از ۱۲/۳ درصد در آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ به ۶۲/۴ درصد در اردیبهشت‌ماه امسال رسیده است).

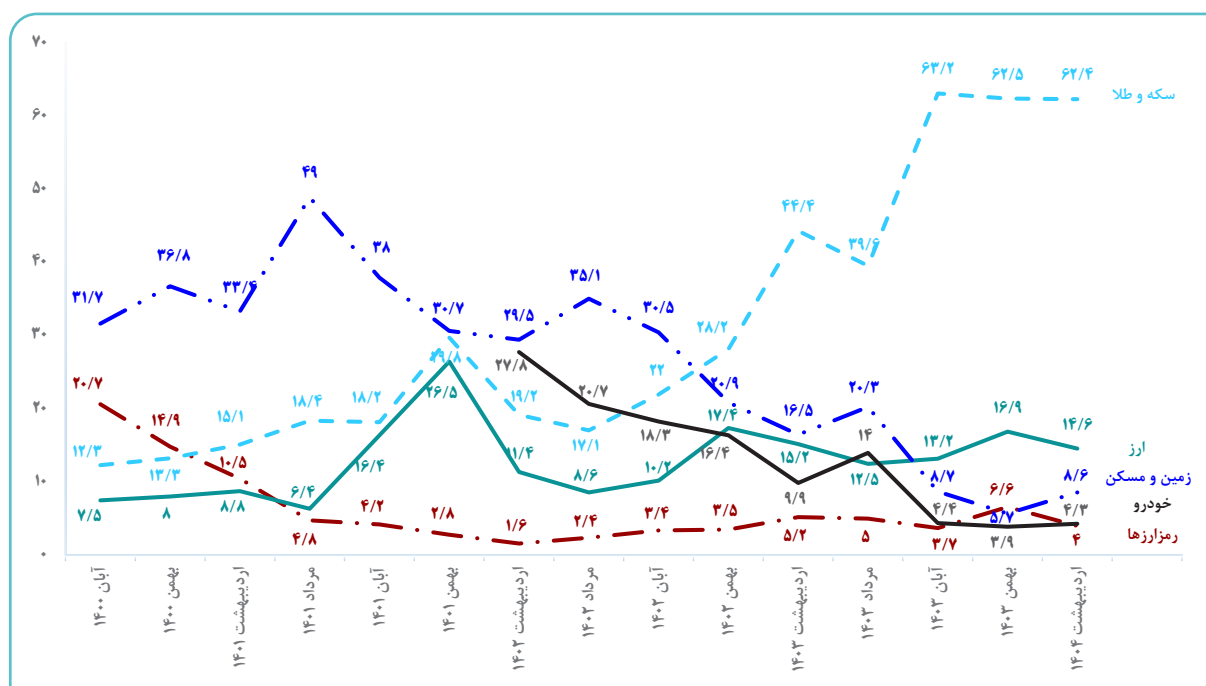
* طی چهار سال مورد بررسی، سودآوری بازار «زمین و مسکن» بیشترین کاهش را از نظر مردم داشته است.

* بیشترین نوسان در بازار «ارز» مشاهده می‌شود. به‌طوری که مقایسه ابتدا و انتهای این بازه نشان می‌دهد با وجود همه نوسانات، تغییر درصد‌های این بازار به بزرگی دو بازار «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» و «زمین و مسکن» نیست.

* درصد افرادی که سرمایه‌گذاری در بازار «خودرو» را سودآور ارزیابی کرده‌اند، در بازه زمانی گفته شده به تدریج کاهش یافته است (از ۲۷/۸ درصد در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۲ به ۴/۳ درصد در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ رسیده است).^۲

* در بازه زمانی یک‌ساله‌ی آبان‌ماه ۱۴۰۰ تا مرداد‌ماه ۱۴۰۱ درصد افرادی که معتقد به سودآوری «رمز ارزها» بوده‌اند کاهش یافته است؛ اما از فصل بعدی آن تا انتهای زمان مورد بررسی، نظرات درباره سودآوری این بازار مالی به‌صورت معناداری تغییر نکرده است.^۳

شکل ۳. نمودار روند فصلی نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مالی در یک سال گذشته^۲ (درصد)

1. P_value < 0.05

۲. در پیمایش‌های آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ تا بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱ گزینه «خودرو» وجود نداشته است. به همین دلیل خط روند آن محدود به موج‌های اجرا شده در سال ۱۴۰۲ و پس از آن است.

3. P-Value > 0.05

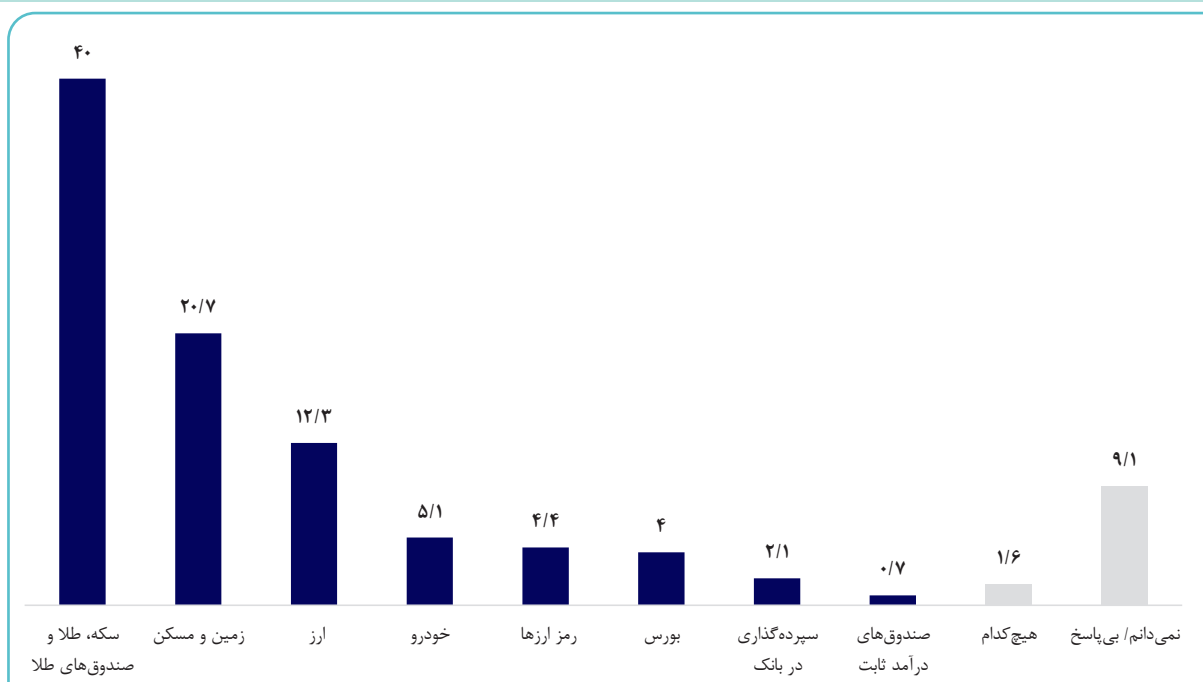
۵. بخش دوم: بازارهای سودآور در سه ماه آینده

نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴

از پاسخ‌گویان سؤال شده است «به‌نظر شما کدام بازار در سه ماه آینده سود بیشتری خواهد داشت؟» ۴۰ درصد از مردم بازار «سکه، طلا و صندوق‌های طلا»، ۲۰/۷ درصد بازار «زمین و مسکن» و ۱۲/۳ درصد بازار «ارز» را در سه ماه آینده سودآورتر می‌دانند. همچنین، ۹/۱ درصد از پاسخ‌گویان درباره بازارهای سودآور در سه ماه آینده اظهار بی‌اطلاعی کرده‌اند. سایر نظرات پاسخ‌گویان در شکل زیر نشان داده شده است.

شکل ۴. نمودار بازارهای سودآور در سه ماه آینده (درصد)

مطابق با نتایج آماری موج آخر پیمایش^۱

* زن‌ها بیشتر از مردها بازار مالی «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» را در سه ماه آینده سودآور پیش‌بینی کرده‌اند (۵۰ در مقابل ۳۹/۸ درصد).

* جوانان بیشتر از سایر گروه‌های سنی «رمز ارزها» را سودآورترین بازار مالی سه ماه آینده معرفی کرده‌اند. حال آنکه میان‌سالان «زمین و مسکن» را بازار مالی سودآورتری در مقایسه با دیگران می‌دانند.

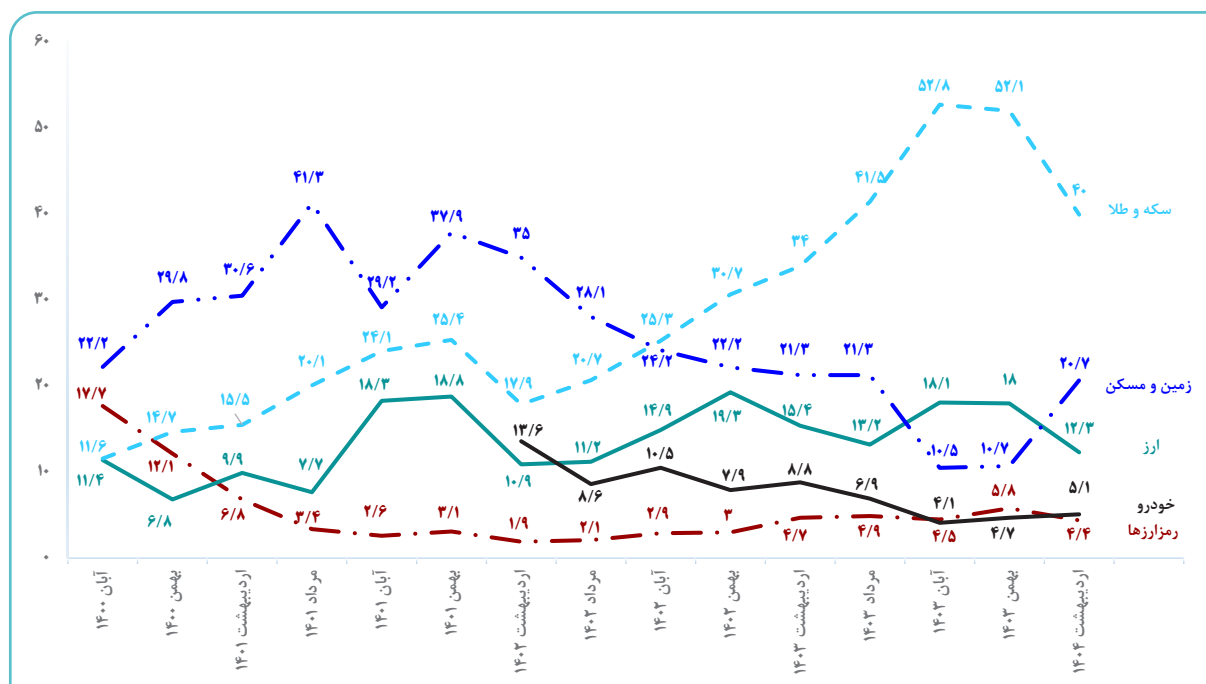
* زنان خانه‌دار بیشتر از سایر گروه‌های شغلی «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» را و کمتر از سایر گروه‌های شغلی «زمین و مسکن» را سودآور برآورد کرده‌اند.

1. P_value < 0.05

مقایسه نتایج ۴ سال اخیر

مقایسه آماری^۱ پیمایش‌های اجرا شده در بازه زمانی آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ حاکی از آن است که:

- * بازار «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» بیشتر از سایر بازارهای مالی رشد داشته است؛ به‌گونه‌ای که سهم افرادی که این بازار را در سه ماه آینده سودآور پیش‌بینی کرده‌اند، در طول این بازه زمانی به‌ویژه از اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۲ تا بهمن‌ماه سال ۱۴۰۳ با شیب نسبتاً تندی روندی صعودی را طی کرده است. اگرچه در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ این سهم با کاهش مواجه شده اما همچنان به‌مراتب بالاتر از درصد ثبت شده در آغاز دوره پیمایش (آبان‌ماه سال ۱۴۰۰) قرار دارد.
- * درصد افرادی که معتقدند بازار «زمین و مسکن» در سه ماه آینده سودآور است، در تمام این بازه با فراز و فرودهایی همراه بوده با این حال، این درصد در نهایت به سطح اولیه ثبت شده در آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ بازگشته است.
- * بیشترین نوسانات در میان بازارهای مورد بررسی مربوط به درصد افرادی است که معتقدند بازار «ارز» سودآور است، به‌طوری که با وجود تغییرات معنادار در طول این بازه، درصد این افراد در ابتدا و انتهای بازه‌ی مورد بررسی تقریباً یکی شده است.
- * از درصد افرادی که سرمایه‌گذاری در بازار «خودرو» را برای سه ماه آینده سودآور ارزیابی کرده‌اند در بازه زمانی اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۲ تا اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ رفته‌رفته کاسته شده است.^۲
- * درصد افرادی که به سودآوری «رمز ارزها» معتقدند، در طول بازه زمانی آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ تا مردادماه سال ۱۴۰۱ کاهش یافته اما پس از آن تغییر معناداری مشاهده نشده است.^۳

شکل ۵. نمودار روند فصلی نظیر مردم درباره سودآوری بازارهای مالی در سه ماه آینده^۲ (درصد)1. $P_value < 0.05$

۲. در پیمایش‌های آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ تا بهمن‌ماه سال ۱۴۰۱ گزینه «خودرو» وجود نداشته است. به‌همین دلیل خط روند آن محدود به موج‌های اجرا شده در سال ۱۴۰۲ و پس از آن است.

3. $P_Value > 0.05$

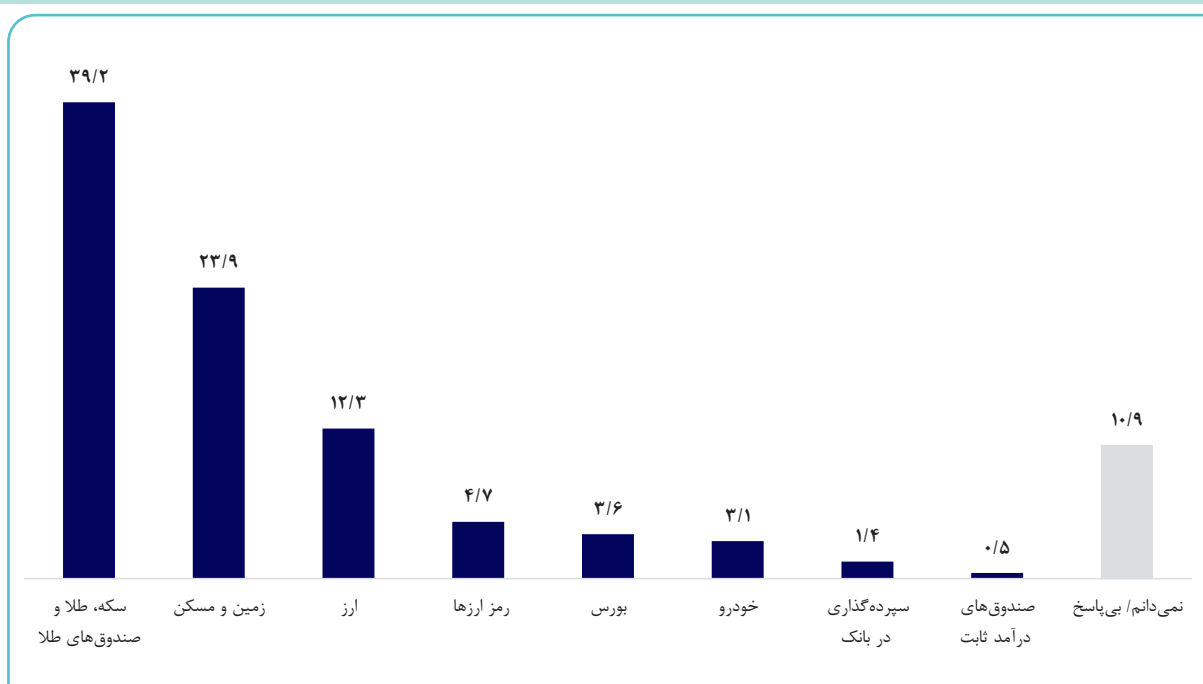
۶. بخش سوم: بازارهای سودآور در ۱۲ ماه آینده

نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴

بررسی نظرات پاسخ‌گویان درخصوص سؤال «به‌نظر شما کدام بازار در ۱۲ ماه آینده سود بیشتری خواهد داشت؟» نشان می‌دهد ۳۹/۲ درصد از پاسخ‌گویان بازار «سکه، طلا و صندوق‌های طلا»، ۲۳/۹ درصد «زمین و مسکن» و ۱۲/۳ درصد بازار «ارز» را سودآورتر می‌دانند. همچنین، ۱۰/۹ درصد از پاسخ‌گویان نسبت به بازارهای سودآور در یک‌سال آینده اظهار بی‌اطلاعی کرده‌اند. سایر نظرات پاسخ‌گویان در نمودار زیر نشان داده شده است.

شکل ۶. نمودار بازارهای سودآور در ۱۲ ماه آینده (درصد)

مطابق با نتایج آماری حاصل از پیمایش آخر،^۱

- * با افزایش سن، سودآوری «زمین و مسکن» در یک‌سال آینده بیشتر و سودآوری «رمز ارزها» کمتر پیش‌بینی شده است.
- * با کاهش سطح تحصیلات، بر درصد افرادی که به سودآوری «ارز» در یک‌سال آینده معتقدند، افزوده شده است. کسانی که تحصیلات دیپلم یا بالاتر دارند، بازار «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» را سودآورتر می‌دانند.

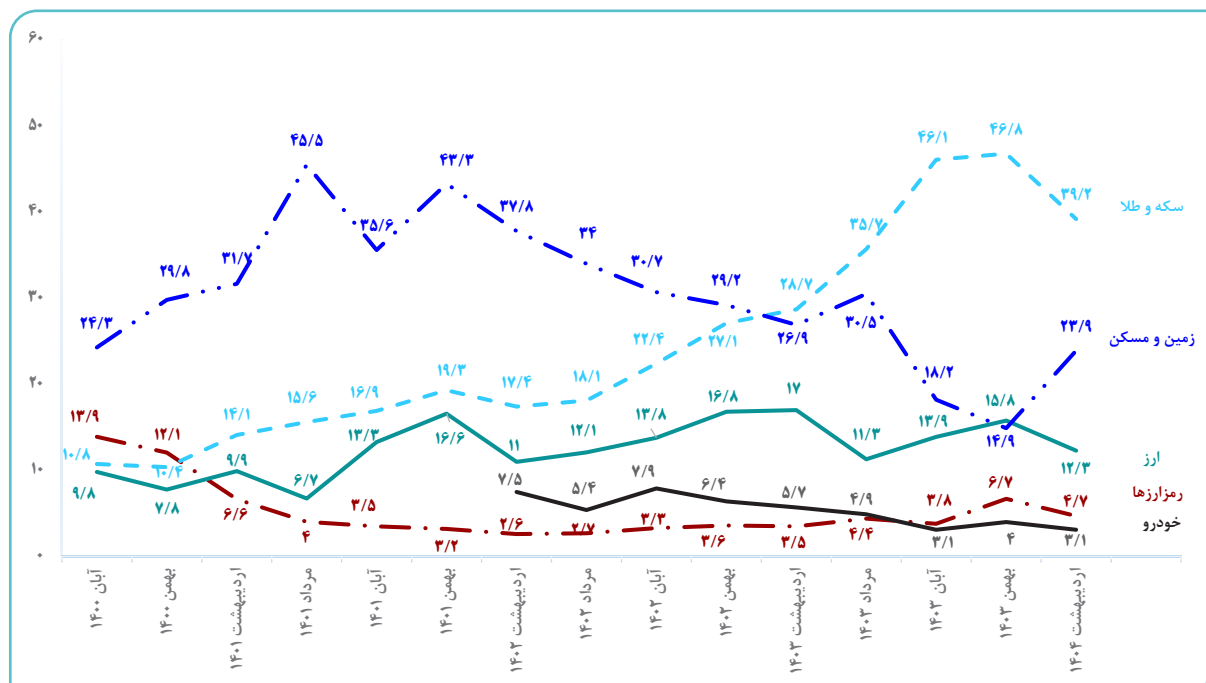
1. P_value < 0.05

مقایسه نتایج ۴ سال اخیر

نتایج آماری به دست آمده از مقایسه ۱۵ پیمایش اجرا شده در بازه زمانی آبان ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد^۱:

- * درصد افرادی که بازار مالی «سکه، طلا و صندوق‌های طلا» را در افق یک‌ساله سودآور شناسایی کرده‌اند، در مجموع روندی صعودی داشته است. اگرچه این روند در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ با کاهش مواجه شده، اما مقایسه‌ی نقطه آغاز و پایان دوره نشان می‌دهد که سهم این بازار در میان گزینه‌های سودآور از نگاه پاسخ‌گویان، به‌طور قابل‌توجهی افزایش یافته است. در مقابل، سهم سایر بازارها به‌صورت کلی کاهش یافته و به نظر می‌رسد بخشی از این کاهش، به بازار طلا و مشتقات آن منتقل شده است.
- * در طول این بازه زمانی، نگرش مثبت نسبت به سودآوری بازار «زمین و مسکن» با نوسانات قابل‌توجهی همراه بوده است؛ به‌طوری‌که بیشترین میزان موافقت در مردادماه سال ۱۴۰۱ مشاهده می‌شود. پیش از این مقطع، روندی افزایشی مشاهده شده و پس از آن، کاهش نسبتاً شدیدی رخ داده است. در سال ۱۴۰۴ میزان موافقت با سودآوری این بازار به سطح آغازین پیمایش بازگشته به‌گونه‌ای که درصد مشابهی از مردم، بازار «زمین و مسکن» را سودآور پیش‌بینی کرده‌اند.
- * مقایسه نتایج در ابتدا و انتهای بازه مورد بررسی نشان می‌دهد درصد افرادی که بازار «ارز» را سودآور تلقی کرده‌اند، تغییر محسوسی نداشته است؛ اگرچه در این فاصله زمانی نوساناتی هرچند کم در این دیدگاه مشاهده می‌شود.
- * در این بازه زمانی نظر مردم درباره سودآوری «خودرو» به‌صورت معناداری تغییر نکرده است.^۲
- * درصد افرادی که سرمایه‌گذاری در بازار «رمز ارزها» را سودآور برآورد کرده‌اند ابتدا با شیب بسیار ملایمی کاهش یافته و پس از آن ثابت مانده است.^۲

شکل ۷. نمودار روند فصلی نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مالی در یک سال آینده^۳ (درصد)

1. P_value < 0.05

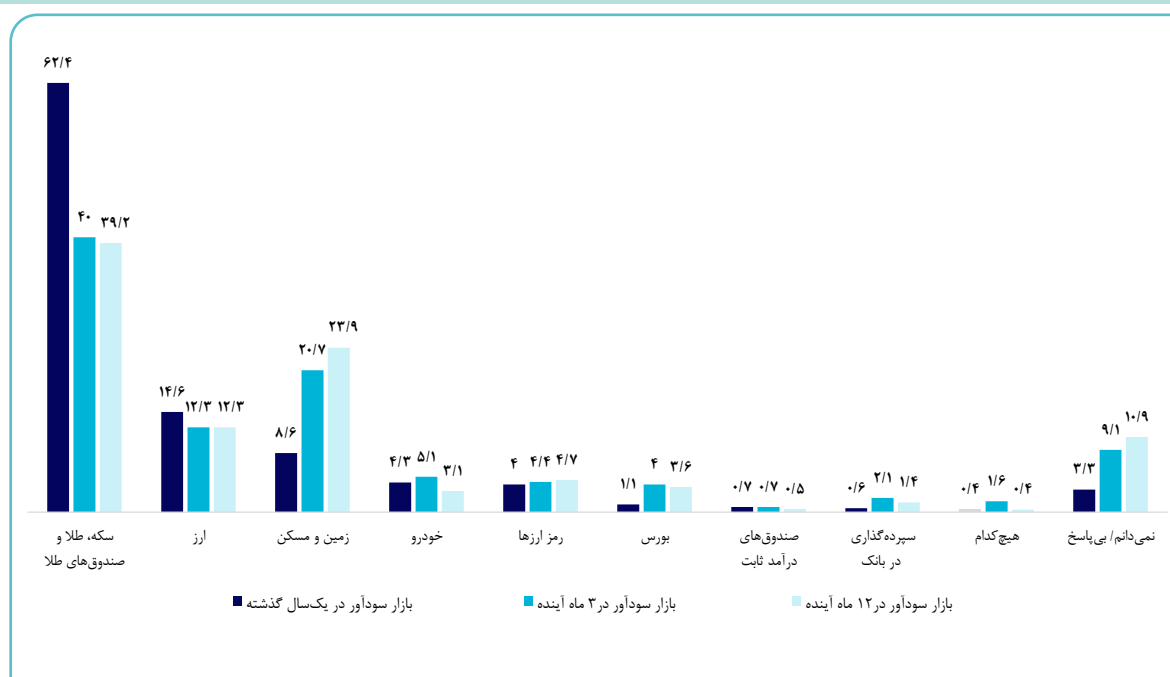
2. P-Value > 0.05

۳. در پیمایش‌های آبان ماه سال ۱۴۰۰ تا بهمن ماه سال ۱۴۰۱ گزینه «خودرو» وجود نداشته است. به همین دلیل خط روند آن محدود به موج‌های اجرا شده در سال ۱۴۰۲ و پس از آن است.

مقایسه نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مختلف در گذشته و آینده

مقایسه نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مختلف در سه مقطع زمانی یک سال گذشته، سه ماه آینده و یک سال آینده گواه این است که بازار «سکه، طلا و صندوق های طلا» نسبت به سایر بازارها سودآورتر بوده و خواهد بود. ۶۲/۴ درصد معتقدند بازار «سکه، طلا و صندوق های طلا» در یک سال گذشته سودآورتر بوده است، ۴۰ درصد معتقدند این بازار در سه ماه آینده و ۳۹/۲ درصد معتقدند در یک سال آینده سودآورتر خواهد بود. اگرچه این نکته نیز حائز اهمیت است که ۲۳/۹ درصد معتقدند در یک سال آینده سرمایه گذاری در بازار «زمین و مسکن» سود بیشتری به همراه خواهد داشت. مطابق با نتایج، مردم آینده سودآوری برای بازار «خودرو» متصور نیستند.

شکل ۸. نمودار مقایسه نظر مردم درباره سودآوری بازارهای مختلف در سه مقطع زمانی (درصد)

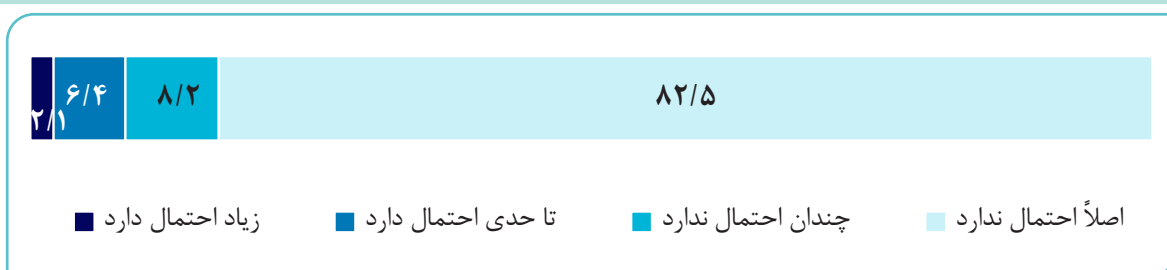
۷. بخش چهارم: احتمال خرید مسکن در یک سال آینده

نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴

از کل پاسخ‌گویان سؤال شد «چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده، شما یا خانواده‌تان مسکن جدید خریداری کنید؟». نتایج نشان می‌دهد ۸۲/۵ درصد از مردم «اصلاً» احتمال نمی‌دهند که در این بازه زمانی مسکن جدید خریداری کنند و تنها ۲/۱ درصد احتمال خرید مسکن جدید را «زیاد» می‌دانند. ۶/۴ درصد از مردم «تاحدی» احتمال می‌دهند که در ۱۲ ماه آینده مسکن جدید خریداری کنند و برای ۸/۲ درصد از آنان این موضوع «چندان» احتمال ندارد.

شکل ۹. نمودار احتمال خرید مسکن در یک سال آینده (درصد)

نتایج آزمون آماری در اجرای بهار ۱۴۰۴ نشان می‌دهد،^۲

* با افزایش سن، درصد کسانی که ابراز کرده‌اند اصلاً احتمال ندارد در یک سال آینده خانه خریداری کنند، بیشتر می‌شود (به ترتیب ۶۹/۴، ۸۵/۳ و ۹۶/۱ درصد از جوانان، میان سالان و سالمندان).

* با کاهش سطح تحصیلات، درصد افرادی که اصلاً احتمال نمی‌دهند در یک سال آینده مسکن خریداری کنند، افزایش می‌یابد؛ به طوری که به ترتیب ۸۰/۹، ۸۳/۳ و ۸۷/۹ درصد از افراد با سطح تحصیلی دانشگاهی، دیپلم و زیر دیپلم این چنین اذعان داشتند.

* بازنشستگان و زنان خانه‌دار احتمال خرید مسکن در یک سال آینده را کمتر از سایر گروه‌های شغلی می‌دانند.

* با افزایش متوسط درآمد خانوار، درصد کسانی که به نحوی احتمال می‌دهند در یک سال آینده مسکن خریداری کنند، بیشتر می‌شود (از ۴/۷ درصد در بین افراد با متوسط درآمد کمتر از ۱۲ میلیون به ۲۰/۸ درصد در بین افراد با حداقل درآمد ۳۵ میلیون تومان افزایش یافته است).

* هرچه فرد وضعیت اقتصادی خانواده خود را بدتر ارزیابی می‌کند، احتمال خرید مسکن در یک سال آینده را کمتر برآورد می‌کند.

* تنها ۱۲/۱ درصد از کسانی که خود یا خانواده‌شان مالک منزل نیستند، تا حدی یا زیاد احتمال می‌دهند که در یک سال آینده مسکن جدید خریداری کنند، در حالی که ۶/۴ درصد از افرادی که مالک منزل هستند، چنین احتمالی می‌دهند.

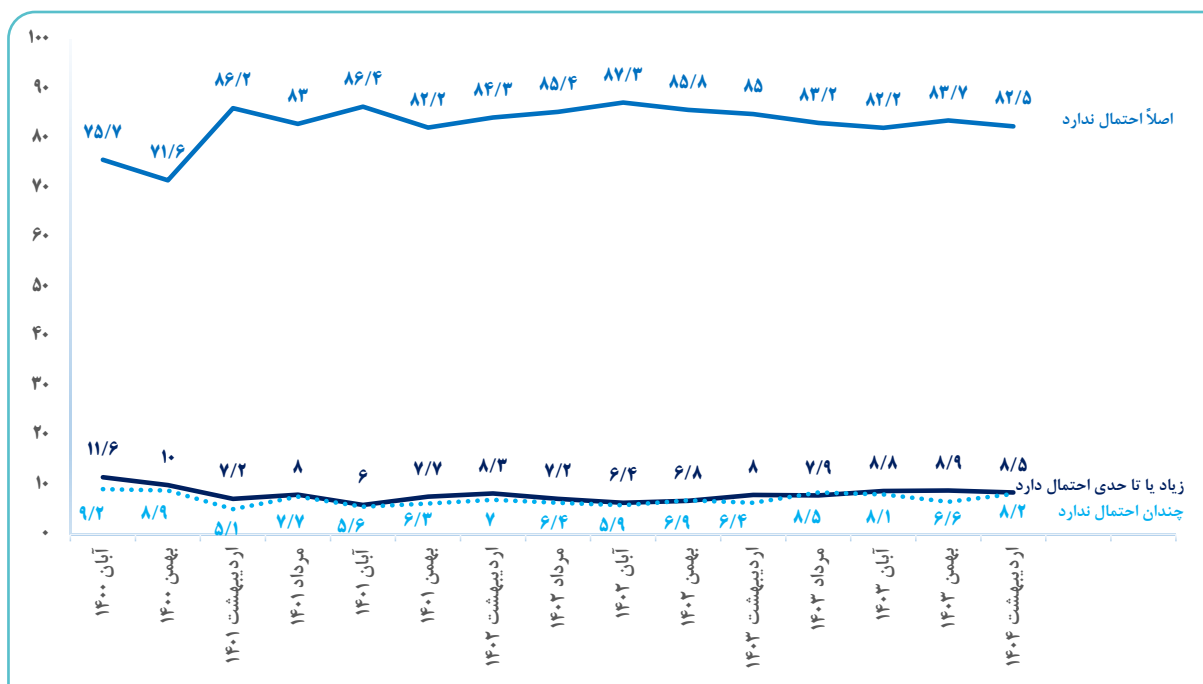
۱. از پاسخ‌گویانی که در حال حاضر مسکن دارند، پرسیده شده است «چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده، علاوه بر مسکن فعلی، شما یا خانواده‌تان مسکن جدید خریداری کنید؟».

۲. $P_value < 0.05$

مقایسه نتایج ۴ سال اخیر

مقایسه آماری^۱ پیمایش‌های اجرا شده در بازه زمانی آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد درصد افرادی که اظهار کرده‌اند اصلاً احتمال ندارد در یک‌سال آینده مسکن جدید خریداری کنند، در همه موج‌ها بجز نیمه دوم سال ۱۴۰۰ کم‌وبیش یکسان بوده است. این نتیجه در مورد درصد افرادی که اظهار کرده‌اند چندان احتمال ندارد و افرادی که بیان کرده‌اند زیاد یا تا حدی احتمال دارد مسکن جدید خریداری کنند، نیز صدق می‌کند.

شکل ۱۰. نمودار روند فصلی احتمال خرید مسکن در یک‌سال آینده (درصد)

1. P_value > 0.05

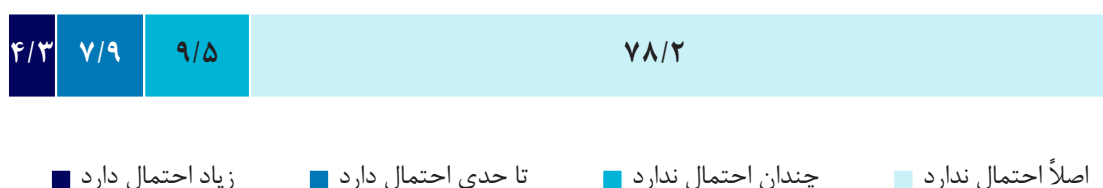

۸. بخش پنجم: احتمال تعویض مسکن از سوی مالکان در یک سال آینده

نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴

از پاسخ‌گویانی که اظهار کرده‌اند خود یا خانواده‌شان مالک مسکن هستند،^۱ پرسیده شد «چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده، شما یا خانواده‌تان مسکن فعلی را عوض کنید؟». ۷۸/۲ درصد از پاسخ‌گویان عنوان کرده‌اند «اصلاً احتمال ندارد» مسکن فعلی‌شان را عوض کنند. همچنین، ۹/۵ درصد گزینه «چندان احتمال ندارد»، ۷/۹ درصد گزینه «تاحدی احتمال دارد» و ۴/۳ درصد گزینه «زیاد احتمال دارد» را انتخاب کرده‌اند.

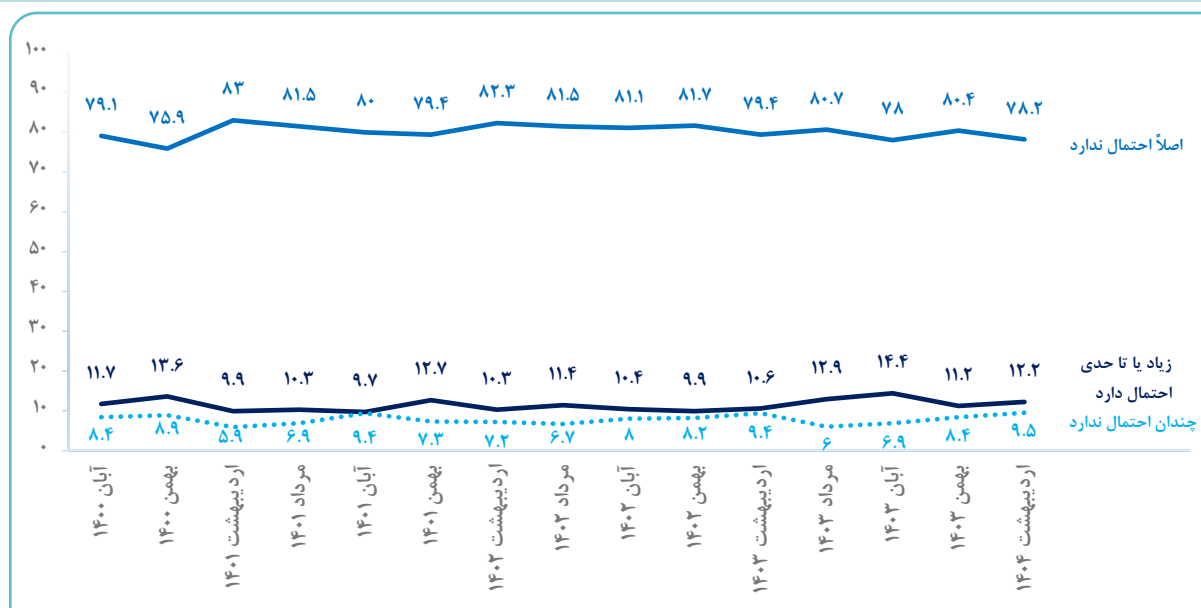
شکل ۱۱. نمودار احتمال تعویض مسکن از سوی مالکان در یک سال آینده (درصد)

مقایسه نتایج ۴ سال اخیر

مقایسه آماری^۲ پیمایش‌های اجرا شده در بازه زمانی آبان ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد درصد افرادی که اظهار کرده‌اند اصلاً احتمال ندارد در یک سال آینده مسکن فعلی خود را تعویض کنند، در همه ادوار بجز نیمه دوم سال ۱۴۰۰ کم‌وبیش یکسان بوده است.

شکل ۱۲. نمودار روند فصلی احتمال تعویض مسکن در یک سال آینده (درصد)

۱. تعداد پاسخ‌گویان این سؤال ۶۹۲ نفر است.

۲. P_value > 0.05

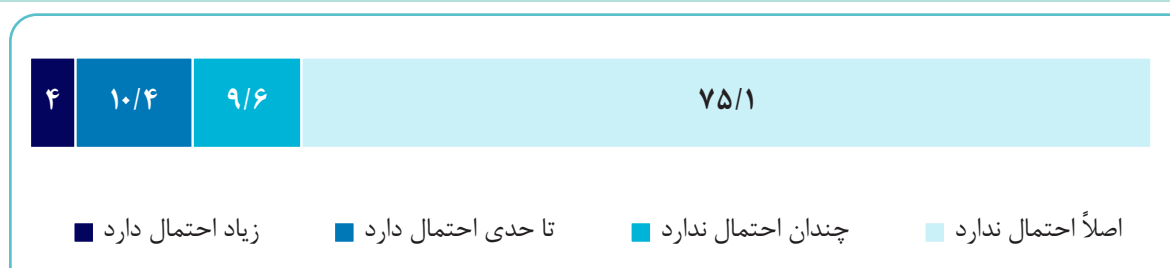
۹. بخش ششم: احتمال خرید خودرو در یک سال آینده

نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴

از کل پاسخ‌گویان سؤال شده است «چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده شما یا خانواده‌تان خودروی جدید خریداری کنید؟»^۱. سه چهارم از پاسخ‌گویان (۷۵/۱ درصد) گفته‌اند «اصلاً احتمال ندارد» که خود یا خانواده‌شان خودروی جدید خریداری کنند. در مقابل، ۴ درصد گزینه «زیاد احتمال دارد»، ۱۰/۴ درصد گزینه «تا حدی احتمال دارد» و ۹/۶ درصد گزینه «چندان احتمال ندارد» را در پاسخ به این پرسش انتخاب کرده‌اند.

شکل ۱۳. نمودار احتمال خرید خودرو در یک سال آینده (درصد)

نتایج آماری حاصل از پیمایش اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد،^۲

- * زن‌ها بیشتر از مردها اذعان داشته‌اند اصلاً احتمال ندارد در یک سال آینده خودرو خریداری کنند (۷۹/۲ در مقابل ۷۲/۴ درصد).
- * با افزایش سن، درصد افرادی که اصلاً احتمال نمی‌دهند در یک سال آینده خودرو خریداری کنند، افزایش می‌یابد (به ترتیب ۶۱/۸، ۷۸ و ۸۸/۳ درصد از جوانان، میان سالان و سالمندان).
- * بازنشستگان و زنان خانه‌دار احتمال خرید خودرو در یک سال آینده را کمتر از دیگران می‌دانند.
- * کسانی که متوسط درآمد خانواده‌شان حداقل ۳۵ میلیون تومان در ماه است، بیشتر احتمال می‌دهند که در یک سال آینده خودرو خریداری کنند.
- * هرچه فرد وضعیت اقتصادی خانواده خود را بدتر ارزیابی می‌کند، احتمال خرید خودرو در یک سال آینده را کمتر برآورد می‌کند. به عبارتی، کسانی که درآمد خانوارشان کفاف مخارج زندگی‌شان را نمی‌دهد، بیشتر از سایرین اظهار کرده‌اند اصلاً احتمال ندارد در یک سال آینده خودرو خریداری کنند (۸۱/۲ در مقابل ۷۰/۱ درصد).
- * ۲۱/۹ درصد از کسانی که خود یا خانواده‌شان مالک خودرو نیستند، تا حدی یا زیاد احتمال می‌دهند که در یک سال آینده خودروی جدید خریداری کنند. عدد متناظر آن در اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۳ برابر ۲۱ درصد بوده است.^۳

۱. از پاسخ‌گويانی که در حال حاضر خودرو دارند، پرسیده شده است «چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده، علاوه بر خودروی فعلی، شما یا خانواده‌تان خودروی جدید خریداری کنید؟».

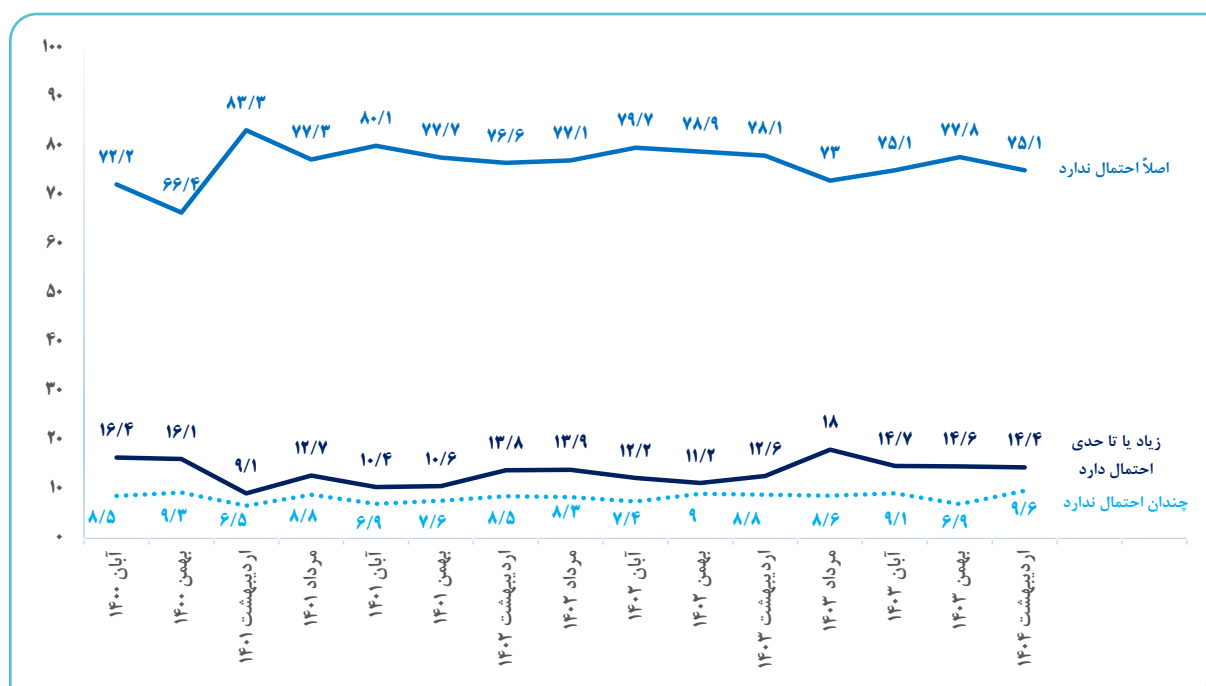
2. P-Value < 0.05

3. P-Value > 0.05

مقایسه نتایج ۴ سال اخیر

مطابق با نتایج آماری به دست آمده از پیمایش‌های اجرا شده در بازه زمانی آبان‌ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴، در دو موج اول از این بازه به ترتیب ۷۲/۲ و ۶۶/۴ درصد از مردم اصلاً احتمال نمی‌دادند در یک سال آینده خودرو خریداری کنند؛ اما در اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۱ درصد این افراد افزایش چشمگیری داشته^۱ و در موج‌های بعدی تا اردیبهشت‌ماه سال ۱۴۰۴ تغییر قابل ملاحظه‌ای مشاهده نشده و نتایج کم‌وبیش به هم نزدیک است.^۲

شکل ۱۴. نمودار روند فصلی احتمال خرید خودرو در یک سال آینده (درصد)

1. P_value < 0.05

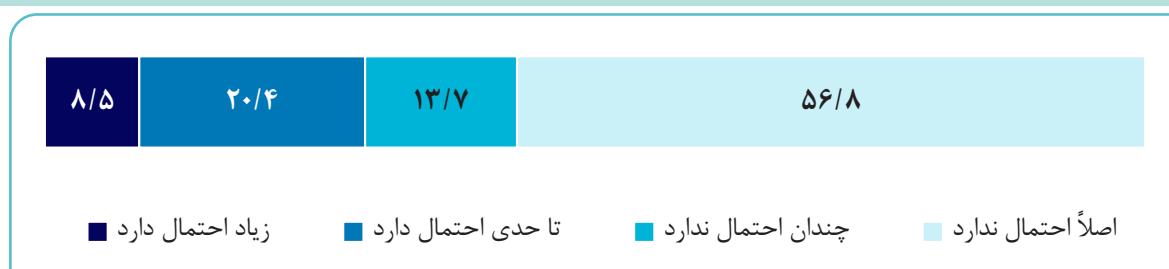
2. P_value > 0.05

۱۰. بخش هفتم: احتمال تعویض خودرو از سوی صاحبان خودرو در یک سال آینده

نتایج اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴

از پاسخ‌گویانی که اظهار کرده‌اند خود یا خانواده‌شان مالک خودرو هستند^۱، سؤال شده است «چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده، شما یا خانواده‌تان خودروی فعلی را عوض کنید؟». ۵۶/۸ درصد از این افراد «اصلاً» احتمال تعویض خودروی فعلی را نمی‌دهند و ۱۳/۷ درصد بیان داشتند که «چندان احتمال ندارد». همچنین، ۲۰/۴ درصد «تا حدی» و ۸/۵ درصد از آنها این احتمال را «زیاد» می‌دانند.

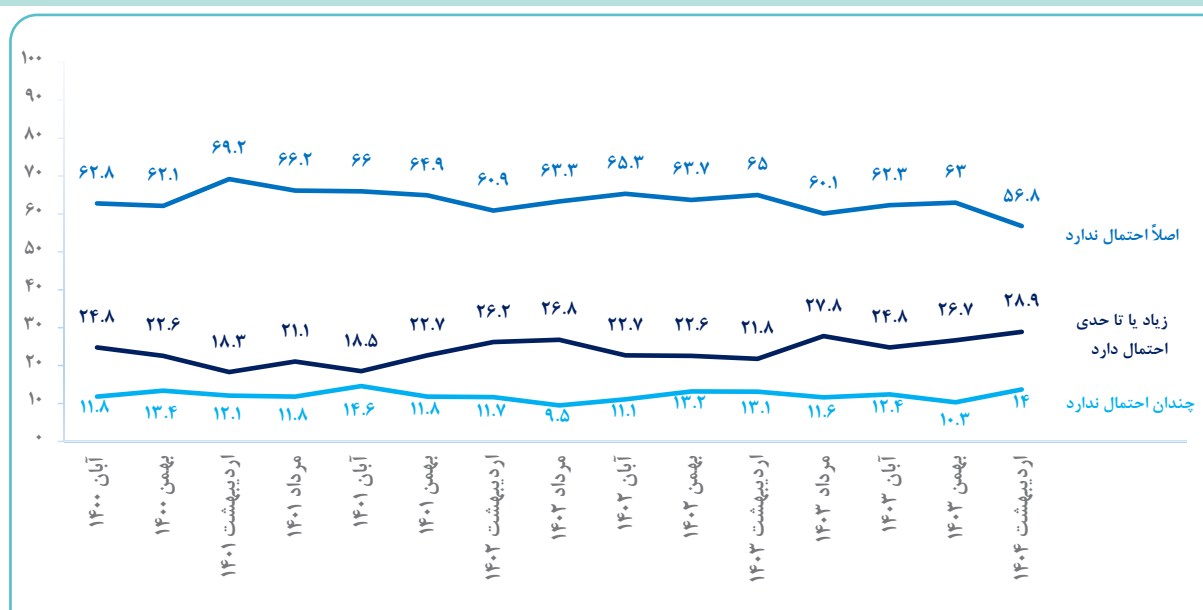
شکل ۱۵. نمودار احتمال تعویض خودرو از سوی صاحبان خودرو در یک سال آینده (درصد)

مقایسه نتایج ۴ سال اخیر

مقایسه آماری^۲ پیمایش‌های اجرا شده در بازه زمانی آبان ماه سال ۱۴۰۰ تا اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد درصد افرادی که اظهار کرده‌اند اصلاً احتمال ندارد در یک سال آینده خودروی فعلی خود را تعویض کنند، در همه ادوار بجز اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۱ (کمی افزایش) و مرداد ماه سال ۱۴۰۳ و اردیبهشت ماه سال ۱۴۰۴ (کمی کاهش) تغییر محسوسی نداشته است.

شکل ۱۶. نمودار روند فصلی احتمال تعویض خودرو در یک سال آینده (درصد)

۱. تعداد پاسخ‌گویان این سؤال ۸۰۸ نفر است.

۱۱. سؤالات پرسش نامه

به منظور سهولت دسترسی به کلیتی از سؤالات پرسش نامه، لیستی از آنها در این قسمت آورده شده است. درباره این سؤالات، توجه به نکات زیر، ضروری است:

- * سؤالات به همان ترتیبی که در متن گزارش آمده، لیست شده اند و الزاماً با ترتیب سؤالات در پرسش نامه اصلی، یکسان نیستند.
- * فقط سؤالات خام لیست شده اند؛ یعنی گزینه ها و اطلاعات اضافی که در حین مصاحبه برای پاسخ گو خوانده شده، در این قسمت آورده نشده است.
- * همه سؤالات از همه پاسخ گوین پرسیده نشده است (برخی از سؤالات پرسش داشته است).

انتظارات پاسخ گو درباره بازارهای مالی

- به نظر شما کدام بازار در یک سال گذشته سود بیشتری داشته است؟
- به نظر شما کدام بازار در ۳ ماه آینده سود بیشتری خواهد داشت؟
- به نظر شما کدام بازار در ۱۲ ماه آینده سود بیشتری خواهد داشت؟

احتمال خرید مسکن و خودرو توسط خانوار

- آیا شما یا خانواده تان در حال حاضر مالک منزل هستید؟
- چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده شما یا خانواده تان مسکن جدید خریداری کنید؟
- چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده شما یا خانواده تان مسکن فعلی را عوض کنید؟
- آیا شما یا خانواده تان در حال حاضر خودرو دارید؟
- چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده شما یا خانواده تان خودروی جدید خریداری کنید؟
- چقدر احتمال دارد در ۱۲ ماه آینده شما یا خانواده تان خودروی فعلی را عوض کنید؟

